

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Deres ref: 20/4175

Vår ref: 20/02382-14

Dato: 16.09.20

Utlendingsdirektoratets svar på høring - Forlengelse av midlertidig lov om innreiserestriksjoner for utlendinger av hensyn til folkehelsen og midlertidig lov om endringer i utlendingsloven - Tilpasninger som følge av covid-19

Vi viser til høring fra Justis- og beredskapsdepartementet den 10. september 2020 om forlengelse av midlertidig lov om innreiserestriksjoner og midlertidige saksbehandlingsregler i utlendingsloven av hensyn til smittevern.

Departementet foreslår å forlenge loven og bestemmelsene i utlendingsloven til 1. juni 2021. Bestemmelsene i utlendingsloven gjelder saksbehandlingsregler i tilknytning til nemndmøter i UNE. Høringsnotatet redegjør for departementets vurdering av behov for forlengelse. Utlendingsdirektoratet (UDI) har ingen kommentarer til vurderingen av smittevernsituasjonen fremover. Vi er imidlertid enige i at loven er et hensiktsmessig verktøy så lenge det er behov for innreiserestriksjoner på grunn av spredningen av covid-19.

UDIs innspill til høringen

Hensynet til rettigheter etter EØS-regelverket

UDI mener departementet i lovproposisjonen til forlengelse av den midlertidige loven bør vurdere å synliggjøre EØS/Schengen-borgeres rett til fri bevegelse og betydningen det får for reguleringen av innreise.

Relevant i denne vurderingen er Rådets anbefaling 30. juni 2020 på spørsmål om regulering av innreise for EØS/Schengen-borgere bosatt i tredjeland:

<https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9208-2020-INIT/en/pdf> :

Where temporary travel restrictions continue to apply to a third country, the following categories of persons should be exempted from the travel restriction, independent of the purpose of travel: (a) Union citizens within the meaning of Article 20(1) TFEU and third-country nationals who, under agreements between the Union and its Member States, on the one hand, and those third countries, on

the other hand, enjoy rights of free movement equivalent to those of Union citizens, as well as their respective family members

Det går frem i høringsnotatet punkt 3.3 at EØS/Schengenlandene ut fra nasjonale smittevern hensyn kan regulere innreise forutsatt at EØS/Schengenregelverket respekteres. Vi foreslår derfor at det bør tydeliggjøres at EØS/Schengenborgere ikke kan forskjellsbehandles etter hvor de er bosatt uten at det finnes noen saklig begrunnelse for dette. Dersom innreise fra EØS/Schengenland som er kategorisert som «rødt» tillates mot at personen gjennomfører karantene, bør det ikke stilles andre eller strengere innreisevilkår overfor EØS-borgere som er bosatt i tredjeland.

Registrering av vedtak

Det går frem av høringsnotatet at det har vært et stort antall bortvisningsvedtak siden innreiserestriksjonene trådte i kraft i mars i år. Det understrekes imidlertid at det er usikkerhet knyttet til tallene, blant annet fordi det ikke er rapportert systematisk og at det er et etterslep i registreringen.

I forbindelse med redegjørelsen for antall vedtak kan det i lovproposisjonen vises til at det følger av UDI 2020-008 *Retningslinjer for bortvisning fra riket av hensyn til folkehelsen* at vedtak om bortvisning må registreres i DUF, og at registrering ved behov kan gjøres i etterkant. Fordi det er åpnet for at vedtak kan være muntlig hvis avgjørelsen haster eller skriftlighet av andre grunner ikke er mulig, kan etterregistrering bli nødvendig. Tilsvarende kan det være nødvendig med etterregistrering dersom politiet ikke har tilgang til DUF på grensen. Dette medfører en viss risiko for at det tar tid før vedtakene blir registrert.

Forslag til endring av unntak for utlendinger som gis visum

Departementet foreslår en endring av lovens § 2 første ledd bokstav f om utlendinger som gis visum:

§ 2 første ledd bokstav f skal lyde:

f) utlendingen er gitt visum etter utlendingsloven § 10 av norsk vedtaksmyndighet etter 15. mars 2020, og omfattes av unntak fra innreiserestriksjoner i loven eller forskrift gitt i medhold av loven på tidspunktet for innreise.

Endringen er nærmere omtalt i punkt 3.6.5 i høringsnotatet.

Forslaget til endring vil bety at visum gitt etter 15. mars 2020 av norsk vedtaksmyndighet ikke er et eget unntak fra innreiserestriksjoner, men at en utlending som har fått visum også må omfattes av unntak fra innreiserestriksjoner på innreisetidspunktet. Vi er enige i endringen, men har likevel innspill til formuleringen.

Verken ordlyden i forslaget eller gjeldende bestemmelse omtaler visum gitt før 16. mars av norsk vedtaksmyndighet, visum gitt av andre schengenland (som er gyldig for Norge) og visum av humanitære grunner mv. etter utlendingsloven § 11. Dette kan så tvil om adgangen til innreise for innehavere av visum som ikke

omtales i bestemmelsen.

UDI praktiserer innreiserestriksjonsloven slik at også visum som ikke er omtalt i § 2 første ledd bokstav f, kan benyttes ved innreisen dersom utlendingen omfattes av unntak fra innreiserestriksjoner på innreisetidspunktet. Vi foreslår å stryke henvisningen til en bestemt gruppe visum slik at loven gir bedre informasjon til brukerne om rettstilstanden:

f) utlendingen ~~er gitt visum etter utlendingsloven § 10 av norsk vedtaksmyndighet etter 15. mars 2020, og~~ er unntatt for visumplikten eller har visum som er gyldig for Norge, og omfattes av unntak fra innreiserestriksjoner i loven eller forskrift gitt i medhold av loven på tidspunktet for innreise

Denne løsningen vil også omfatte visumfrie og knytter hovedregelen i § 2 første ledd («utlendinger har bare rett til innreise dersom ...») sammen med de øvrige bestemmelsene om unntak fra innreiserestriksjoner i loven og forskriften. Kravene til at visumpliktige må ha visum går frem av utlendingslovens ordinære regler.

Det er av stor betydning at det er tydelig for brukeren at også utlendinger som har fått innvilget visum, på innreisetidspunktet likevel kan bli stoppet på grunn av endringer i bestemmelsene om innreiserestriksjoner. Vi foreslår at det fremgår tydelig av proposisjonen, samtidig som vi vil se på vår informasjon til brukerne for å sikre at det eksplisitt går frem slik vi viser til i punktet under.

Behov for raske endringer og hensynet til brukerne

I begrunnelsen til forslag om endring i lovens § 2 første ledd bokstav f om rett til innreise for utlending som er gitt visum, vises det til at endringer i regelverket kan skje plutselig og snu opp ned på retten til innreise. Det kan by på praktiske og økonomiske utfordringer som det er vanskelig for den enkelte å forberede seg på. Av hensyn til utlendingens mulighet til å innrette seg, særlig sett hen til at loven er foreslått forlenget til juni neste år, foreslår vi at departementet vurderer å offentliggjøre nye endringer med en rimelig frist frem til ikrafttredelse slik at den enkelte har en mulighet til å innrette seg.

I denne sammenhengen er det også av betydning at informasjonen ut til brukerne er så oppdatert og forutsigbar som mulig, herunder at et innvilget visum likevel ikke gir rett til innreise dersom utlendingen ikke faller inn under unntakene i innreiserestriksjonene.

Med hilsen

Stephan Mo
avdelingsdirektør

Ina Knarvik Hørnes
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk i Utlendingsdirektoratet og har derfor ingen signatur. Brevet sendes kun elektronisk.